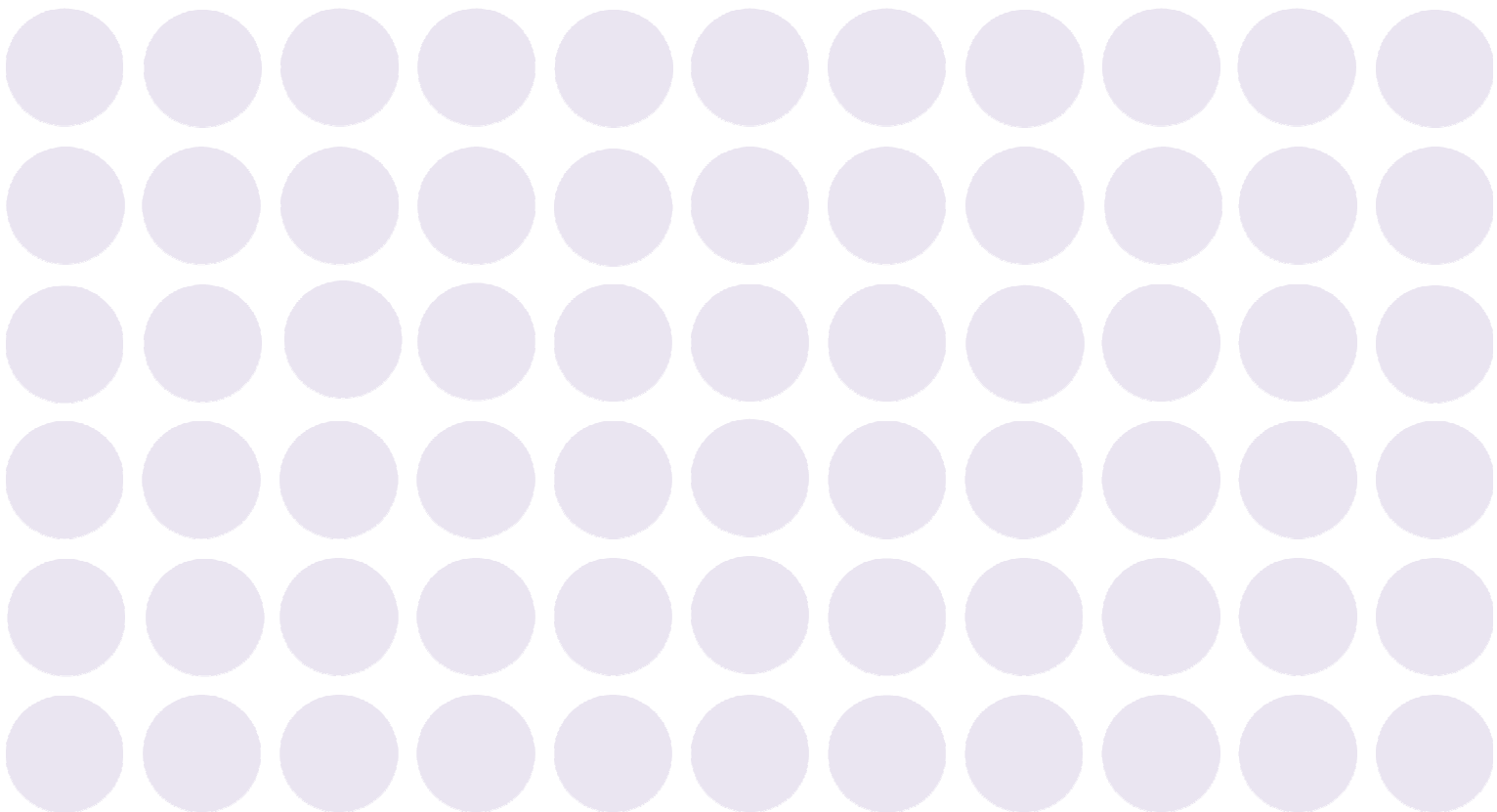

Draagvlakonderzoek project Hoefplan

Gemeente Alkmaar

Juli 2011

Colofon

Uitgave

I&O Research
Van Dedemstraat 6c
1624 NN Hoorn
tel. (0229) 282555

Rapportnummer

2011-1775

Datum

Juli-2011

Opdrachtgever

Gemeente Alkmaar
Mallegatsplein 10
1815 AG Alkmaar

Auteurs

Kim Franx, MSc.
Drs. Jaap Bouwmeester

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

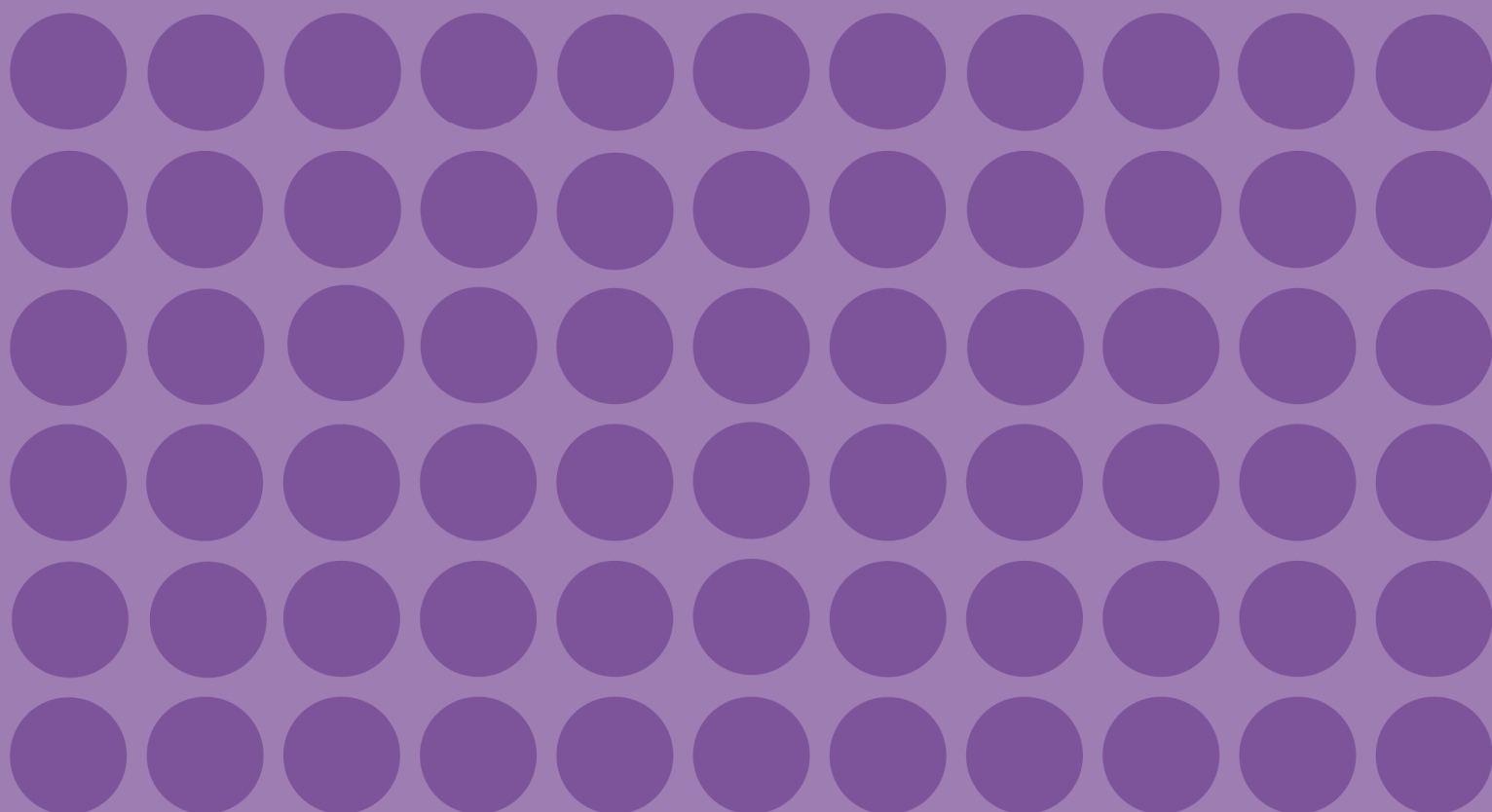
pag.

1. Inleiding	1
1.1 Achtergrond	1
1.2 Doel van het onderzoek	1
1.3 Uitvoering van het onderzoek	1
2. Bekendheid en informatievoorziening	3
3. Draagvlak	6
4. Conclusies en aanbevelingen	11
Bijlage 1. Vragenlijst	13

Hoofdstuk

Inleiding

1

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

De gemeente Alkmaar heeft een plan opgesteld voor de wijk De Hoef. Dit plan wordt ook wel 'project Hoefplan' genoemd. Het plan kent een aantal elementen. Het belangrijkste element van het project is de scheiding van het rioolsysteem. Het schone regenwater dat nu in het vuilwaterriool terecht komt, wordt voortaan gescheiden van het afvalwater. Om het overtollige regenwater af te voeren is een aantal maatregelen nodig. Zo komen er bijvoorbeeld wadi's in de wijk. Dit zijn met gras begroeide greppels die het hemelwater opvangen. Het water wordt vervolgens via een drainagesysteem afgevoerd. Ook komen er grindstroken in de weg. Via deze stroken kan het water infiltreren in de weg. Tegelijkertijd is het de bedoeling om in de openbare ruimte een kwaliteitsslag te maken. Asphalt wordt vervangen door duurzame materialen. Om het verkeer af te remmen worden traditionele verkeersdrempels en alternatieve verkeersremmende maatregelen toegepast via opbollingen in de weg, zogenaamde punaises.

De gemeente Alkmaar heeft op verschillende momenten uitgebreid gecommuniceerd met de buurt.

Omdat er behalve positieve geluiden ook kritiek geuit werd, heeft de gemeente Alkmaar besloten het draagvlak voor het project Hoefplan onder de wijkbewoners te laten onderzoeken.

Hoewel de hoofdlijnen van de plannen vast staan, kunnen de uitkomsten van het onderzoek aanleiding zijn het plan op onderdelen opnieuw te overwegen. Ook verwacht de gemeente met het onderzoek een beter beeld te krijgen van wat er leeft onder buurtbewoners en over welke aspecten van het plan nog meer informatie gegeven moet worden.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het bieden van inzicht in het draagvlak onder bewoners voor onderdelen van het Project Hoefplan. Het onderzoek dient antwoord te geven op de vraag in welke mate er draagvlak bestaat voor twee elementen:

1. de "alternatieve" wijze waarop met overtollig regenwater zal worden omgegaan;
2. de nieuwe inrichting van de openbare ruimte, onder andere op aspecten als groenvoorzieningen en materiaalgebruik.

De uitkomsten van het onderzoek worden gebruikt in de verdere uitwerking van de plannen en de communicatie daarover.

1.3 Uitvoering van het onderzoek

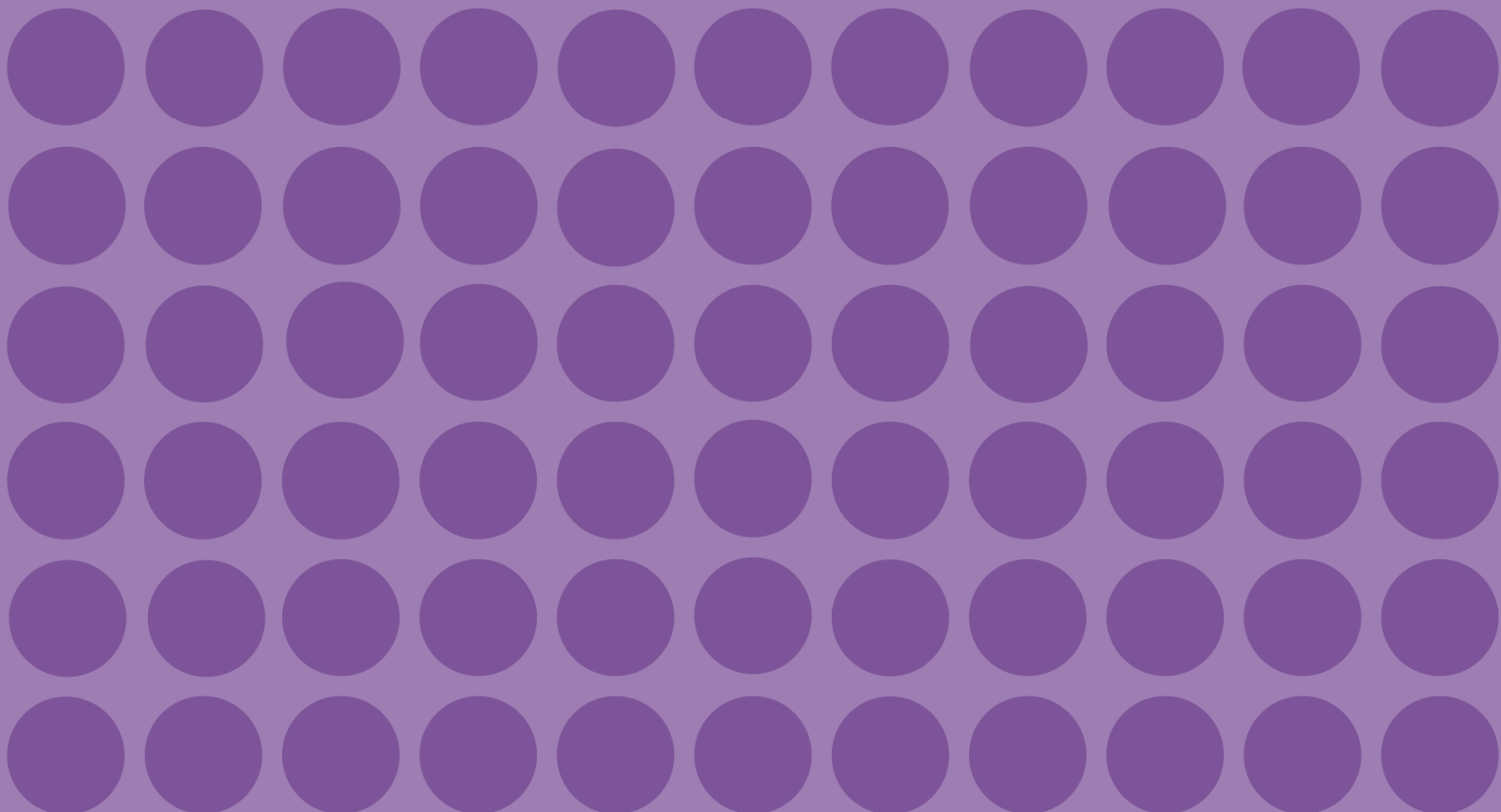
Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een face-to-face enquête onder alle huishoudens in de wijk. De bewoners zijn voorafgaande aan de enquête door middel van een aankondigingsbrief op de hoogte gesteld van het onderzoek en de onderzoeksmethode. Bij de aankondigingsbrief is tevens een informatiefolder meegestuurd met informatie over het project. In de periode 8 tot 13 juli zijn alle 463 huishoudens in wijk De Hoef bezocht door een enquêteur van I&O Research voor het afnemen van een korte vragenlijst. Wanneer de bewoner tot tweemaal toe niet thuis was, heeft de enquêteur een brief achtergelaten met de uitnodiging alsnog via internet aan het onderzoek mee te doen.

Uiteindelijk zijn er 254 bewoners persoonlijk geënquêteerd en hebben 19 bewoners de vragenlijst via internet ingevuld. De totale respons komt daarmee uit op 59%.

2

Hoofdstuk

Bekendheid en informatievoorziening

2. Bekendheid en informatievoorziening

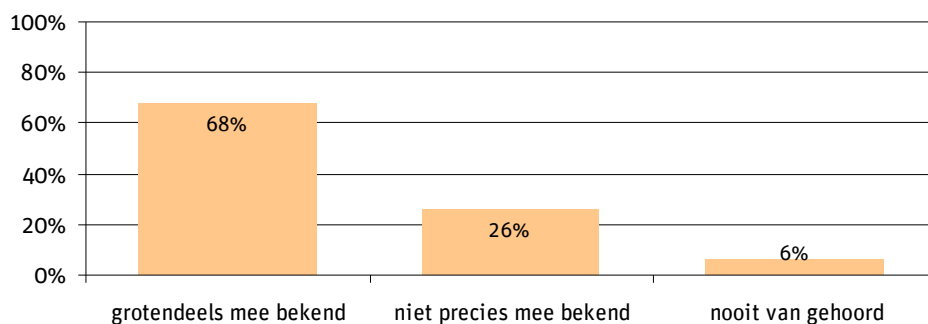
Belangrijke onderdelen van het project Hoefplan zijn de aanleg van een gescheiden rioolstelsel en het veranderen van de inrichting van de openbare ruimte. Om bewoners hierover te informeren heeft de gemeente meerdere keren een folder onder de inwoners verspreid met informatie over de stand van zaken. Ook heeft de gemeente via een bijeenkomst in de wijk bewoners de mogelijkheid gegeven om vragen te stellen en tips en suggesties aan te dragen. Bovendien is er een website waarop inwoners informatie kunnen vinden over het project. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bekendheid van het plan en de waardering voor de informatievoorziening door de gemeente.

Meerderheid bewoners is bekend met project Hoefplan

Vrijwel alle buurtbewoners zijn in meerdere of mindere mate bekend met de plannen voor herinrichting van de buurt. Een kleine groep van 6% heeft nog nooit van de plannen gehoord.

Figuur 2.1

Bekendheid project Hoefplan

Alle bewoners hebben informatie ontvangen over het project Hoefplan

De gemeente heeft op verschillende manieren informatie over de plannen gegeven. Met name de schriftelijke informatie in de vorm van folders is vaak gebruikt. Negen op de tien bewoners hebben op deze manier informatie gekregen. Een kwart van de wijkbewoners is bij een bijeenkomst geweest. Eén op de tien bewoners heeft de website als informatiebron gebruikt.

Tabel 2.1

Op welke manieren heeft u informatie ontvangen?

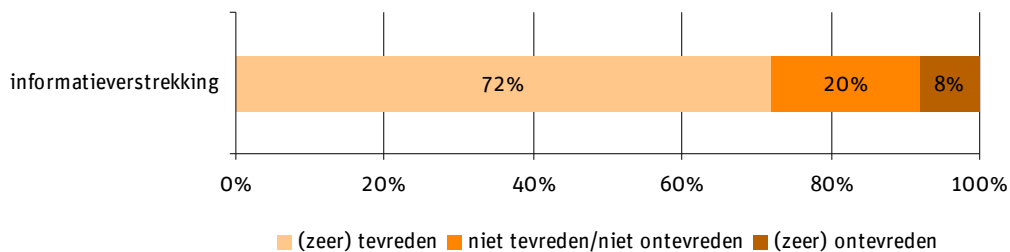
via een brochure/folder	90%
via de krant	25%
via een bijeenkomst	23%
via buurtgenoten	17%
via project website / website gemeente	9%
anders	17%
geen informatie ontvangen	0%

Meerderheid positief over informatieverstrekking

Bijna driekwart van de bewoners is tevreden over de manier waarop de gemeente de buurt over de plannen heeft geïnformeerd. Acht procent is hier minder over te spreken.

Figuur 2.2

Oordeel informatieverstrekking

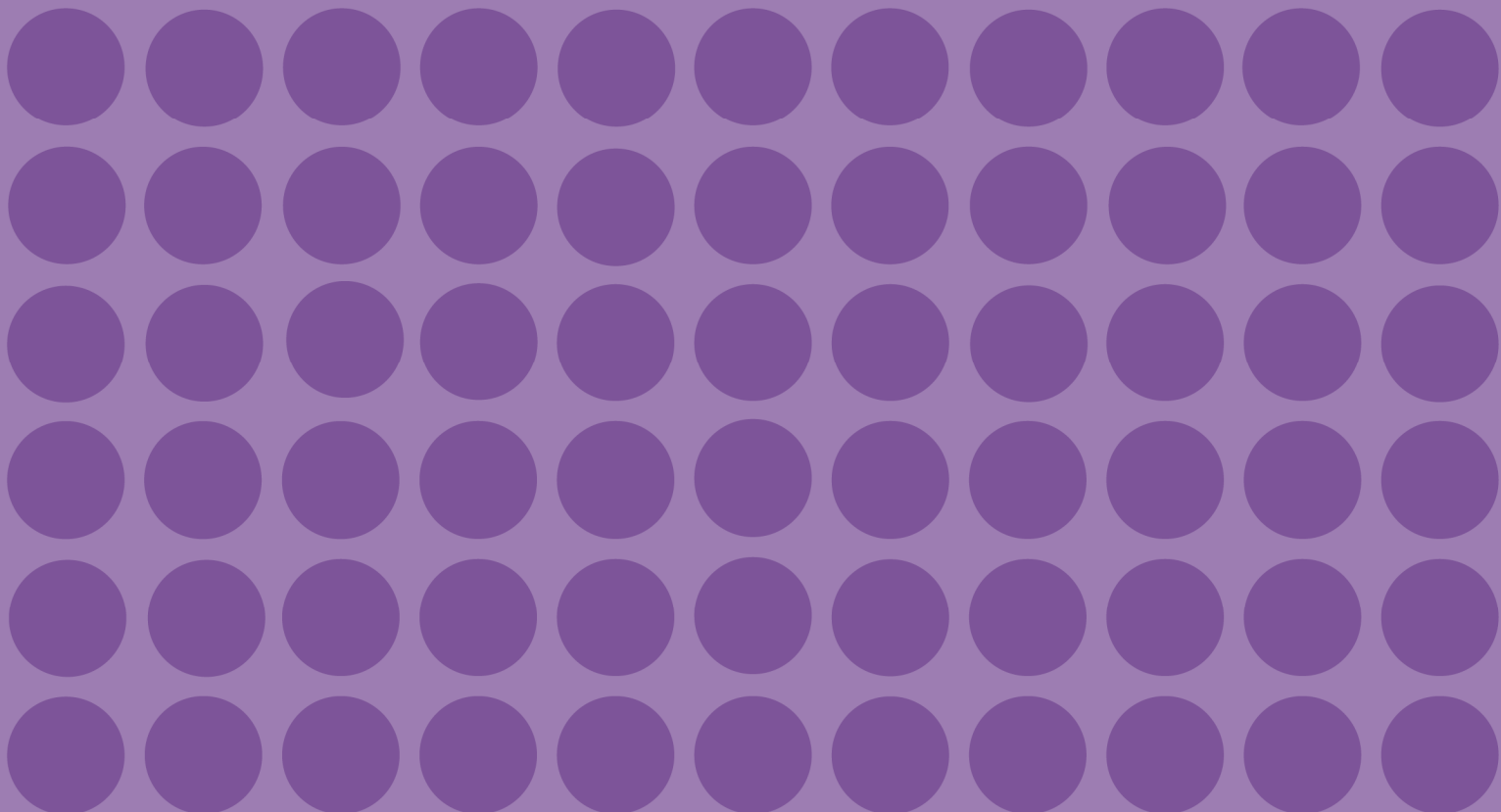

Verder wordt duidelijk dat er een samenhang is tussen het draagvlak voor het plan en de waardering van de communicatie.

3

Hoofdstuk

Draagvlak

3. Draagvlak

De buurtbewoners hebben op verschillende momenten en ook op verschillende manieren de mogelijkheid gehad om hun wensen kenbaar te maken bij het ontwikkelen van het plan. Er is een inloopbijeenkomst georganiseerd om de mening te peilen van de bewoners. Via antwoordkaarten konden bewoners hun mening geven of suggesties doen. Ook heeft de gemeente overlegd met het bewonerspanel en andere bewoners van de betreffende straten. De gemeente heeft waar mogelijk gehoor gegeven aan de wensen van de bewoners. Zo zijn er bijvoorbeeld enkele wadi's geschrapt uit de plannen.

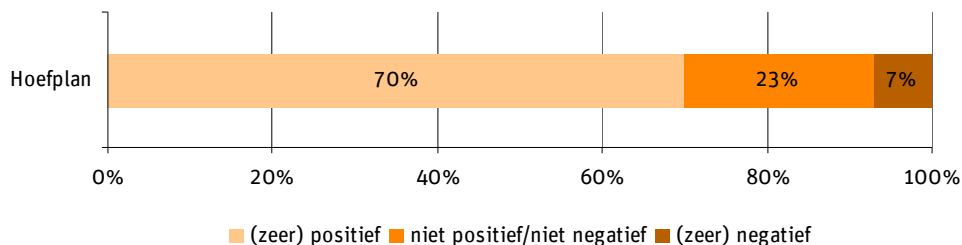
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de houding en mening van buurtbewoners tegenover het totale project en de verschillende onderdelen van het plan.

Ruime meerderheid staat positief tegenover het project Hoefplan

Zeven op de tien bewoners staan (zeer) positief tegenover de herinrichtingsplannen van de gemeente. Slechts een kleine groep (7%) staat er negatief tegenover.

Figuur 3.1

Mening van buurtbewoners over het project Hoefplan

Als positieve punten van het plan noemen buurtbewoners de bijdrage van de maatregelen aan een beter milieu en de kwaliteitsverbetering door het opknappen van de buurt. Bewoners die negatief tegenover het plan staan, zijn vooral bang dat de plannen ten koste gaan van het openbaar groen en dat het plan te veel geld gaat kosten.

Voorbeelden van redenen waarom mensen **voor** project Hoefplan zijn:

- "De nieuwe bestrating en groenvoorziening zijn een toegevoegde waarde voor de buurt."
- "De wijk knapt er van op, ik sta er helemaal achter!"
- "Zo ver ik kon zien komt het er wel mooi uit te zien."
- "Ik vind het positief dat we in de toekomst droge handen en voeten houden."

Voorbeelden van redenen waarom mensen **tegen** project Hoefplan zijn:

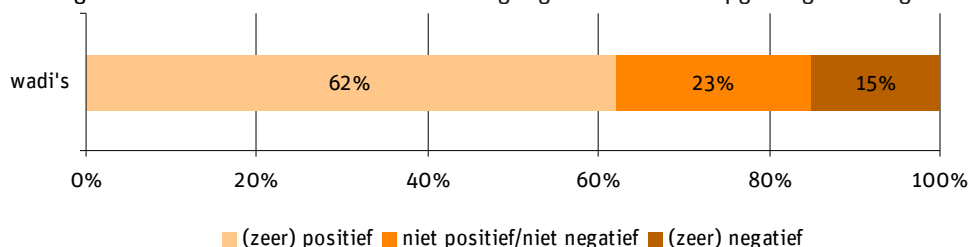
- "Ik vind het een hoop gedoe en het kost veel geld. Ik vraag me af dat het waard is."
- "Ik wil geen landelijke uitstraling daarvoor is deze wijk niet ontworpen."
- "Bossage's lijken te verdwijnen en er komt te veel gras voor in de plaats waardoor het een hondenuitlaatplaats wordt."

De meeste buurtbewoners staan positief tegenover wadi's
 Eén van de manieren om het regenwater op te vangen zijn via wadi's in de Bloemaertlaan en Schelfhoutlaan. Dit zijn met gras begroeide greppels die overtollig regenwater opvangen. Er zijn aanzienlijk meer voor- als tegenstanders van deze maatregel. Ruim zes op de tien bewoners staan positief tegen wadi's. Vijftien procent is negatief over de wadi's.

Figuur 3.2

Mening bewoners over wadi's waarin overtollig regenwater wordt opgevangen en afgevoerd

De tegenstanders vrezen dat de wadi's zwerfvuil en ongedierte aantrekken, stankoverlast veroorzaken en gevaarlijk zijn voor kinderen.

Voorbeelden van redenen waarom mensen **tegen** wadi's zijn:

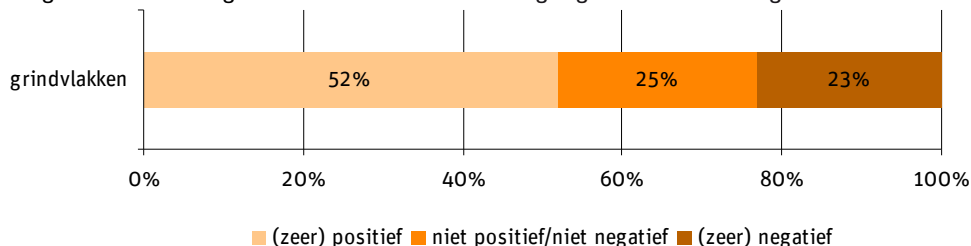
- "In de wadi's blijft veel vuil liggen en dat trekt een hoop insecten aan zoals muggen."
- "Wadis zijn denk ik gevaarlijk voor kinderen en dieren."
- "In de zomer wanneer er weinig water valt worden het vieze slootjes."
- "Ik ben bang voor muggenoverlast."
- "Op deze wadi's komen volgens mij veel insecten af zoals muggen."
- "Slecht voor de grond, het water kan niet meer weg en geeft stankoverlast."
- "Stilstaand water gaat stinken."

Kwart bewoners is minder positief over grindvlakken

Op de Bloemaertlaan en Schelfhoutlaan na, komen in alle straten grindvlakken in het wegdek. Het regenwater dat op straat valt zakt via deze grindstroken weg in de bodem. De helft van de bewoners staat hier positief tegenover. Ongeveer een kwart van de buurtbewoners is geen voorstander van de grindvlakken.

Figuur 3.3

Mening bewoners over grindvlakken waarin overtollig regenwater wordt afgevoerd

Tegenstanders vrezen onder meer dat de grindvlakken glad worden, het rijcomfort negatief beïnvloeden en onveilig zijn.

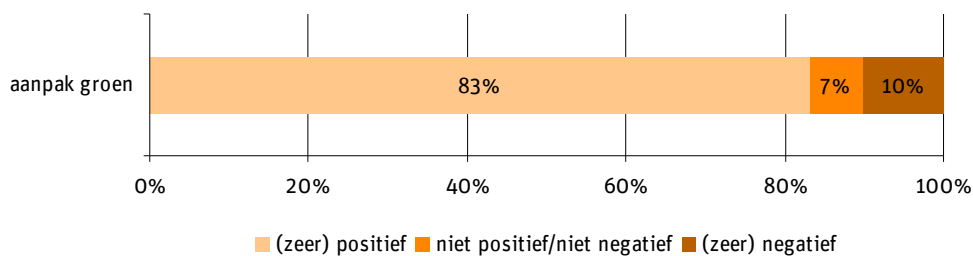
Voorbeelden van redenen waarom mensen **tegen** grindvlakken zijn:

- *“Ik ben bang voor gladheid voor fietsers door grote ongelijkheden in het wegdek.”*
- *“De grindstroken ontnemen het rijcomfort met name van de fietser en ’s winters zijn deze stroken glad en gevaarlijk.”*
- *“Gevaarlijk voor fietsers en brommers.”*
- *“Glad in winter, levensgevaarlijk, bij nat weer al glad!”*
- *“Het lijkt mij nogal gevaarlijk in de winter en in de herfst als het oppervlak glad is of zelfs bevroren.”*
- *“Je blijft er met je fiets inhangen, het is gevaarlijk.”*
- *“Wat gebeurt er als het glad wordt? Deze stroken leiden tot gevaarlijke situaties dat is de ervaring uit de buurt.”*

Ruim acht op de tien bewoners zijn positief over het plan om groen aan te pakken. In de wijk worden zieke of slechte bomen vervangen door nieuwe bomen. Daarnaast worden er 25 nieuwe bomen bij geplant en komen er extra hagen en heesters. De grote meerderheid staat hier positief tegenover. Eén op de tien buurtbewoners is hier minder over te spreken.

Figuur 3.4

Mening bewoners over het aanpakken van de groenvoorziening in de wijk

Tegenstanders van de voorgenomen maatregelen in het openbaar groen, hebben het idee dat er meer groen wordt weggehaald dan bij geplant en dat het groene karakter van de buurt verloren gaat.

Voorbeelden van redenen waarom mensen **tegen** aanpak van de groenvoorziening zijn:

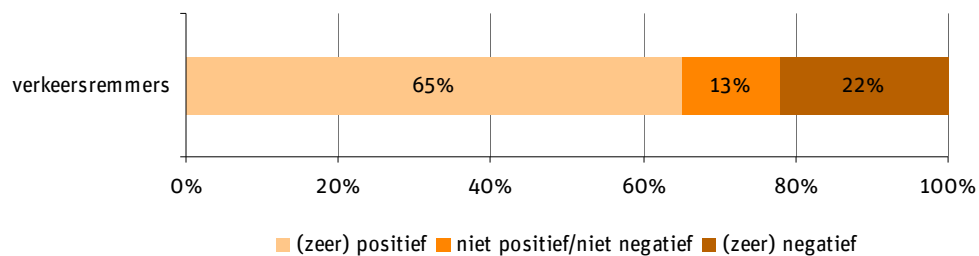
- *“Ik ben bang dat gezonde bomen weggaan, nieuwe beplanting is niet in verhouding.”*
- *“Het gaat ten koste van huidige groenvoorziening.”*
- *“Er worden in verhouding te veel bomen gekapt.”*
- *“De buurt moet groen blijven. De buurt staat als groene buurt bekend.”*
- *“Er wordt veel weggehaald en te weinig aangeplant.”*
- *“Ik vind het zonde dat er bomen verdwijnen.”*
- *“Het is een verarming voor het aanzien van de wijk.”*

Meerderheid staat positief tegenover verkeersremmende maatregel in de vorm van ‘punaises’
Op alle kruisingen in de wijk worden ronde verhogingen geplaatst om de snelheid van het verkeer af te remmen. De verhogingen worden ook wel punaises genoemd. Tweederde van de bewoners is voorstander van deze snelheidsbeperkende maatregel. Ongeveer twee op de tien bewoners zijn negatief.

Figuur 3.5

Mening bewoners over verhogingen op kruispunten als verkeersremmende maatregel

Tegenstanders zijn bang voor gladheid, onveilige situaties en schade aan de auto.

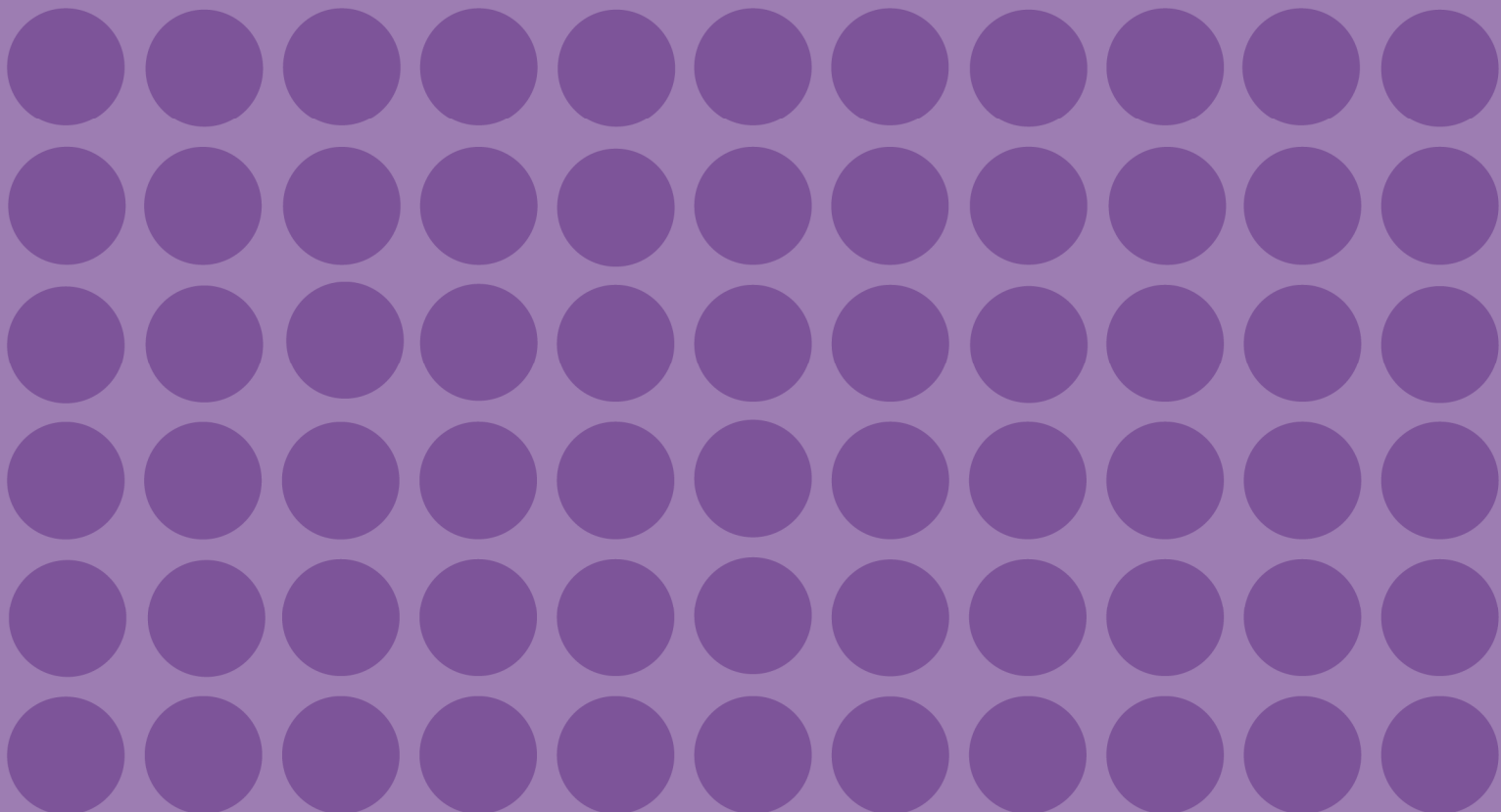
Voorbeelden van redenen waarom mensen **tegen** ronde verhogingen als verkeersremmende maatregel zijn:

- “Deze zogenaamde punaises geven veel onveiligheid mee voor motoren, fietsers, boosters etc. door gladheid”
- “Bij overmatigheid van water ontstaat er gladheid waardoor verkeersveiligheid afneemt.”
- “Er komen al teveel hobbels overal en dat is slecht voor de auto.”
- “De verkeersveiligheid neemt niet toe, mensen moeten vreemde manoeuvres doen om heuvels te ontwijken, vernauwing is goed alternatief.”
- “Voor fietsers levensgevaarlijk met name in de wintertijd.”

4

Hoofdstuk

Conclusies en aanbevelingen

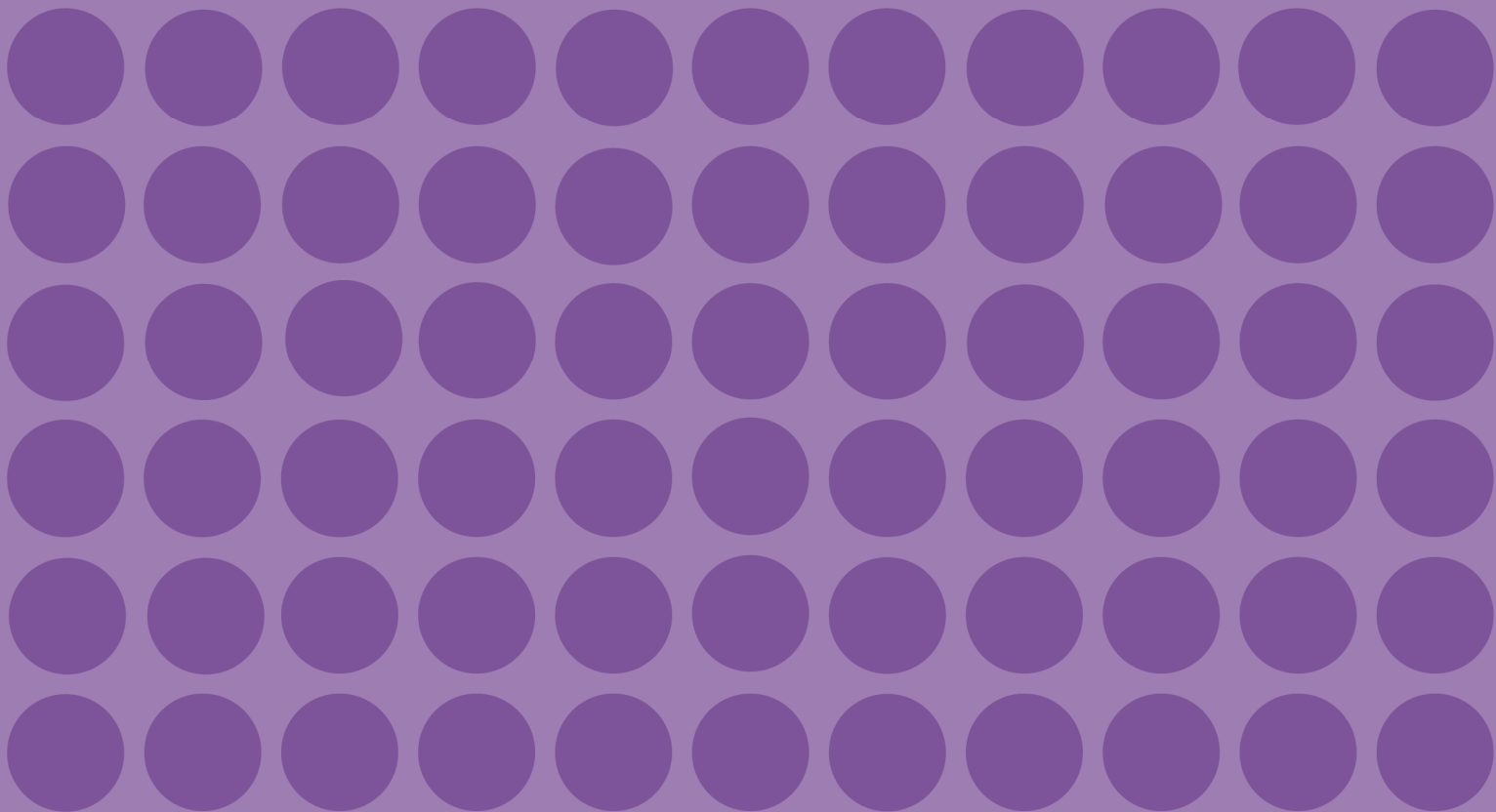

4. Conclusies en aanbevelingen

1. Uit de enquête onder buurtbewoners komt duidelijk naar voren dat er onder een ruime meerderheid van de buurtbevolking draagvlak is voor het project Hoefplan. Slechts een kleine minderheid staat negatief tegenover de plannen van de gemeente de huidige riolering te vervangen door een gescheiden rioolstelsel en tegelijkertijd de bestrating en het openbaar groen in de buurt aan te pakken.
2. Ook de verschillende onderdelen en een aantal specifieke maatregelen kunnen op draagvlak rekenen. Zo staat de meerderheid van de bewoners positief tegenover de aanleg van wadi's, verkeersremmende punaises en grindvlakken in de weg en het deels verwijderen en opnieuw aanplanten van beplanting en bomen.
3. De redenen om tegen onderdelen van de plannen te zijn berusten deels op misvattingen. Zo bestaat het beeld dat:
 - de wadi's zwerfvuil en ongedierte aantrekken en stankoverlast veroorzaken;
 - de grindvlakken en de verkeersremmende verhogingen glad worden en de verkeersveiligheid in gevaar brengen;
 - de aanpak van het groen er toe leidt dat de hoeveelheid groen in de buurt zal afnemen.
4. Gezien het brede draagvlak voor de voorgenomen maatregelen onder de buurtbewoners, is de eindconclusie dat het plan niet hoeft te worden aangepast. Wel verdient het aanbeveling (nogmaals) helder te communiceren over de aard van de maatregelen om de ontstane misvattingen uit de wereld te helpen. Dit geldt dan met name over de vermeende onveiligheid van de grindvlakken en verkeersremmende maatregelen.

bijlagen

Bijlage 1. Vragenlijst

A. Bekendheid van het plan

1. De gemeente gaat de huidige riolering vervangen door een gescheiden rioolstelsel, waardoor het regenwater voortaan wegloopt in de bodem of naar sloten en vijvers in uw wijk. Tegelijk met deze werkzaamheden aan het riool worden ook de bestrating en het openbaar groen in de wijk aangepast.

Bent u bekend met dit plan, ook wel 'Project Hoefplan' genoemd?

- ja, ik heb van het plan gehoord en ik weet grotendeels wat het inhoudt
- ja, ik heb van het plan gehoord maar ik weet niet precies wat het inhoudt
- nee, daar heb ik niet eerder van gehoord → ga naar vraag 6

B. Mening over het plan

2. Hoe staat u tegenover dit plan?

- zeer positief
- positief
- niet positief/niet negatief
- negatief
- zeer negatief
- weet niet/geen mening → ga naar vraag 4

3. Kunt u dit toelichten? Wat spreekt u wel of juist niet aan in het plan?

4. Op welke manieren heeft u informatie over de plannen ontvangen?

- via buurtgenoten
- in de krant
- brochure/folder
- via projectwebsite / website gemeente
- via een bijeenkomst
- anders, namelijk.....
- ik heb hier geen informatie over ontvangen → ga naar vraag 6

5. In hoeverre bent u tevreden over de manier waarop de gemeente u over de plannen heeft geïnformeerd?

- zeer tevreden
- tevreden
- neutraal
- ontevreden
- zeer ontevreden

C. Onderdelen van het plan

6. Voortaan zal het regenwater niet meer in het riool verdwijnen, maar zoveel mogelijk op natuurlijke wijze worden afgevoerd in de bodem. Eén van de manieren waarop dat zal gebeuren is via wadi's in de Bloemaertlaan en Schelf-houtlaan. Bij zware regenval wordt hierin water opgevangen, dat vervolgens binnen enkele uren in de bodem wegzakt.

Hoe staat u tegenover het plan om het overtollig regenwater via wadi's op te vangen en af te voeren?

☐ zeer positief → ga naar vraag 8	☐ negatief
☐ positief → ga naar vraag 8	☐ zeer negatief
☐ niet positief/niet negatief → ga naar vraag 8	☐ weet niet/geen mening → ga naar vraag 8

7. Kunt u dit toelichten? Om welke reden staat u hier negatief tegenover?

8. In de andere straten komen grindvlakken in het wegdek. Het regenwater dat op straat valt, zakt via deze grindstroken weg in de bodem.

Hoe staat u tegenover het plan om overtollig regenwater via grindstroken in de weg af te voeren?

☐ zeer positief → ga naar vraag 10	☐ negatief
☐ positief → ga naar vraag 10	☐ zeer negatief
☐ niet positief/niet negatief → ga naar vraag 10	☐ weet niet/geen mening → ga naar vraag 10

9. Kunt u dit toelichten? Om welke reden staat u hier negatief tegenover?

10. In de wijk worden zieke of slechte bomen vervangen door nieuwe bomen. Daarnaast worden er 25 nieuwe bomen bijgeplant en komen er extra hagen en heesters.

Hoe staat u tegenover het plan om het groen in de wijk op deze manier aan te pakken?

☐ zeer positief → ga naar vraag 12	☐ negatief
☐ positief → ga naar vraag 12	☐ zeer negatief
☐ niet positief/niet negatief → ga naar vraag 12	☐ weet niet/geen mening → ga naar vraag 12

11. Kunt u dit toelichten? Om welke reden staat u hier negatief tegenover?

12. Op alle kruisingen in de wijk worden ronde verhogingen geplaatst om de snelheid van het verkeer te remmen.

Hoe staat u tegenover het plan om deze verhogingen op kruispunten in de wijk te plaatsen?

☐ zeer positief → ga naar vraag 14	☐ negatief
☐ positief → ga naar vraag 14	☐ zeer negatief
☐ niet positief/niet negatief → ga naar vraag 14	☐ weet niet/geen mening → ga naar vraag 14

13. Kunt u dit toelichten? Om welke reden staat u hier negatief tegenover?

14. Heeft u naar aanleiding van deze enquête nog opmerkingen of suggesties?

D. In te vullen door enquêteur

15. In welke straat woont de respondent?

☐ Honthorstlaan	☐ Weissenbruchstraat
☐ Leonard Brammerstraat	☐ Tethart Haagstraat
☐ Moreelsestraat	☐ Weenixhof
☐ Cornelis Begastraat	☐ Porcellishof
☐ Terborchlaan	☐ Lievenshof
☐ Schelfhoutlaan	☐ Bloemaertlaan

16. Wat is de postcode van de respondent?
